

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2025

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatustaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty v. 2022. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatustakiin mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatustaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatustaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2025 ammattitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisääntyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit etukäteen lain edellyttämällä tavalla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön järjestäminen edellyttää vastuuhjaajan resurssin sekä koulunkäynnin ohjaajien työpanosta.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustusta toimintavuodelle 2024-2025 koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Saatu avustus käytetään lastenhoitajan palkkamenoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Varhaiskasvatuksen käyttöaste Asiakastytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Toimintakauden arviointi Henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitäminen

Varhaiskasvatus

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	500	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	43 589	40 200	38 500	-4 %	38 500	38 500
Tuet ja avustukset	61 976	35 000	30 000	-14 %	30 000	30 000
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	106 065	75 200	68 500	-9 %	68 500	68 500
Henkilöstökulut	-707 733	-677 112	-681 847	1 %	-681 847	-681 847
Palvelujen ostot	-30 043	-22 690	-21 700	-4 %	-21 700	-21 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 703	-10 350	-9 300	-10 %	-9 300	-9 300
Avustukset	-45 716	-50 000	-45 000	-10 %	-45 000	-45 000
Muut toimintakulut	-4 897	-1 350	-8 000	493 %	-8 000	-8 000
TOIMINTAKULUT	-806 092	-761 502	-765 847	1 %	-765 847	-765 847
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-700 027	-686 302	-697 347	2 %	-697 347	-697 347
Verotulot	0	0	0	0 %	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0 %	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-700 027	-686 302	-697 347	2 %	-697 347	-697 347
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-700 027	-686 302	-697 347	2 %	-697 347	-697 347
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-700 027	-686 302	-697 347	2 %	-697 347	-697 347

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukioskoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Lukuvuoden 2024-2025 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen*. Kunnan strategian mukaisesti nämä arvot jalkautuvat koulun arjessa palveluhenkisytenä, yhteisöllisyytenä ja rohkeutena (tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty valtionavustuksia lukuvuodelle 2024—2025 koulutuksellisen tasa-arvon ja opetuksen laadun edistämiseen, Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon sekä koulunuorisotyön kehittämiseen. Saaduilla avustuksilla on turvattu henkilöstöresurssia, palkattu kouluvalmentaja ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. alueellisessa opiskeluhoillon yhteistyöryhmässä sekä Pirkanmaan eteläisen alueen sivistys- ja opetusjohtajien kokoontumisissa. Pirkanmaan NYT Yrityskylä järjestää opettajille koulutusta ja Yrityskylä-oppitunteja oppilaille.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Pitkillä välitunneilla tarjotun ohjatun toiminnan määrä Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Lukuvuoden jaksopalautteen kehittäminen Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Lukuvuoden arviointi Koulutuspäivien määrä
Tarjoamme houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa.	Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.	Lukion markkinoinnin näkyvyys sisäisesti ja ulkoisesti Lukiolaisten yhteisöllisyyden ja ryhmäytymisen edistämisen ja keskeyttämisen ehkäisy

Yhtenäiskoulu

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	14 184	0	12 000	0 %	12 000	12 000
Maksutuotot	1 543	1 600	1 150	-28 %	1 150	1 150
Tuet ja avustukset	91 547	78 500	104 500	33 %	104 500	104 500
Muut toimintatuotot	150	0	0	0 %	0	0
Valmistevarastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	107 423	80 100	117 650	47 %	117 650	117 650
Henkilöstökulut	-1 755 831	-1 740 224	-1 818 848	5 %	-1 818 848	-1 818 848
Palvelujen ostot	-503 793	-382 410	-475 175	24 %	-475 175	-475 175
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 206	-59 650	-63 450	6 %	-63 450	-63 450
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-19 944	-22 450	-22 950	2 %	-22 950	-22 950
TOIMINTAKULUT	-2 351 773	-2 204 734	-2 380 423	8 %	-2 380 423	-2 380 423
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 244 350	-2 124 634	-2 262 773	7 %	-2 262 773	-2 262 773
Verotulot	0	0	0	0 %	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0 %	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-2 244 350	-2 124 634	-2 262 773	7 %	-2 262 773	-2 262 773
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 244 350	-2 124 634	-2 262 773	7 %	-2 262 773	-2 262 773
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 244 350	-2 124 634	-2 262 773	7 %	-2 262 773	-2 262 773

Elämänlaatu palvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esimies (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatu palvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistyksen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita esimerkiksi kansainvälistä nuorisotyötä kehittämällä yhteistyössä Nuorisokeskus Marttisen kanssa. Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävissä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esihenkilön johdolla. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään Pop up -toiminnalla sekä yhteistyön tiivistämisellä varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun kanssa. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	<p>Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen</p> <p>Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.</p> <p>Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen</p>	<p>Asiakastytyväisyyskyselyt ja asiakasmäärät</p> <p>Digituki, verkkokirjasto, e-aineisto, omatoimiasioinnit määrät</p> <p>Nuorisovaltuuston kokoukset /aloitteet</p> <p>Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja ryhmät</p> <p>Kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittäminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa</p> <p>Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi</p>
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	<p>Koulutuspäivien määrä</p> <p>Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri</p>

Elämänlaatupalvelut

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	10 614	8 800	13 900	58 %	13 900	13 900
Maksutuotot	19 672	19 600	10 250	-48 %	10 250	10 250
Tuet ja avustukset	22 127	21 000	23 500	12 %	23 500	23 500
Muut toimintatuotot	2 753	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	55 166	49 400	47 650	-4 %	47 650	47 650
Henkilöstökulut	-378 781	-374 408	-387 029	3 %	-387 029	-387 029
Palvelujen ostot	-134 291	-97 340	-120 260	24 %	-120 260	-120 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 265	-65 280	-62 800	-4 %	-62 800	-62 800
Avustukset	-2 523	-4 600	-5 100	11 %	-5 100	-5 100
Muut toimintakulut	-6 351	-5 600	-5 250	-6 %	-5 250	-5 250
TOIMINTAKULUT	-594 212	-547 228	-580 439	6 %	-580 439	-580 439
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-539 046	-497 828	-532 789	7 %	-532 789	-532 789
Verotulot	0	0	0	0 %	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0 %	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-539 046	-497 828	-532 789	7 %	-532 789	-532 789
Poistot ja arvonalentumiset	-27 243	0	-3 100	0 %	-3 100	-3 100
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-566 288	-497 828	-535 889	8 %	-535 889	-535 889
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-566 288	-497 828	-535 889	8 %	-535 889	-535 889

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukkailta ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi valmistuskeittiö ja kaksi jakelukeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta. Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: Syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskelijaruokailusuositus sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Jamix atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Kouluruokadiplomi ja Oiva-raportit Koululaiskysely vuosittain Lähiruoan monipuolinen hyödyntäminen
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri

Ruokapalvelut

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	3 082	4 050	3 800	-6 %	3 800	3 800
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	5 139	5 150	3 000	-42 %	3 000	3 000
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	8 221	9 200	6 800	-26 %	6 800	6 800
Henkilöstökulut	-107 647	-125 956	-167 777	33 %	-167 777	-167 777
Palvelujen ostot	-4 976	-4 800	-21 700	352 %	-21 700	-21 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 064	-70 220	-94 100	34 %	-94 100	-94 100
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-1 280	-1 650	-1 820	10 %	-1 820	-1 820
TOIMINTAKULUT	-197 967	-202 626	-285 397	41 %	-285 397	-285 397
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-189 745	-193 426	-278 597	44 %	-278 597	-278 597
Verotulot	0	0	0	0 %	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0 %	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-189 745	-193 426	-278 597	44 %	-278 597	-278 597
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-189 745	-193 426	-278 597	44 %	-278 597	-278 597
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-189 745	-193 426	-278 597	44 %	-278 597	-278 597

Sivistystoimi

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	28 380	12 850	29 700	131 %	29 700	29 700
Maksutuotot	64 804	61 400	49 900	-19 %	49 900	49 900
Tuet ja avustukset	180 788	139 650	161 000	15 %	161 000	161 000
Muut toimintatuotot	2 903	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	276 876	213 900	240 600	12 %	240 600	240 600
Henkilöstökulut	-2 949 992	-2 917 699	-3 055 501	5 %	-3 055 501	-3 055 501
Palvelujen ostot	-673 104	-507 240	-638 835	26 %	-638 835	-638 835
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-246 238	-205 501	-229 650	12 %	-229 650	-229 650
Avustukset	-48 239	-54 600	-50 100	-8 %	-50 100	-50 100
Muut toimintakulut	-32 472	-31 050	-38 020	22 %	-38 020	-38 020
TOIMINTAKULUT	-3 950 044	-3 716 090	-4 012 106	8 %	-4 012 106	-4 012 106
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 673 168	-3 502 190	-3 771 506	8 %	-3 771 506	-3 771 506
Verotulot	0	0	0	0 %	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0 %	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-3 673 168	-3 502 190	-3 771 506	8 %	-3 771 506	-3 771 506
Poistot ja arvonalentumiset	-27 243	0	-3 100	0 %	-3 100	-3 100
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-3 700 411	-3 502 190	-3 774 606	8 %	-3 774 606	-3 774 606
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3 700 411	-3 502 190	-3 774 606	8 %	-3 774 606	-3 774 606